

K tome se predlaže i dodatni iznos premije prema broju krava na 100 ha obradive površine, tako npr. do 10 krava na 100 ha ne predviđa se dodatni iznos. Ako je 11 — 20 krava na 100 ha dodatni iznos premije iznosi 1 d, a gospodarstvo s preko 50 krava na 100 ha 4 d po kg mlijeka.

Prema proračunu ukupno bi se premiralo 65 milijuna kg mlijeka proizvedenog na društvenim gospodarstvima. Ukupni iznos premije iz republičkih sredstava iznosio bi 351 milijun dinara.

Otvorenje sladoledarne u Sarajevskoj mljekari — 6. V o. g. u prisustvu predsjednika Izvršnog vijeća Bosne i Hercegovine i Narodnog odbora kotara Sarajeva stavila je Sarajevska mljekara u pogon novoizgrađenu savremenu sladoledarnu. U toj prigodi je direktor mljekare inž. Bato Alajbegović iznio kako je poslije dugogodišnjih napora došlo do ostvarenja sladoledarne. Istaknuo je da se uvelike ima zahvaliti kolektivu mljekare da se za to mogu angažirati vlastita sredstva.

Kapacitet sladoledarne iznosi 200.000 kom na dan. Tom količinom zadovoljit će se potrebe Bosne i Hercegovine, srednjeg i južnog Primorja, a plasirat će ga se i u Beograd i Osijek. Osim 4 vrste sladoleda isporučivat će se sladoled i u specijalnim kutijama od 1,5 l za domaćinstvo, ugostiteljstvo i trgovačke radnje. Ovaj će sladoled biti jeftiniji od sladoleda na štapićima.

Tržište i cijene

Odnos cijene maslac : margarin u EZT — Polazeći od toga da je u 6 zemalja EZT prosječna cijena maslacu 7,5 DM/kg (1406,25 d — 1 DM = 187,5 d), to je komisija EZT ustanovila da je prosječna cijena margarinu u tim zemljama 33% od cijene maslaca, tj. 2,5 DM (464 d).

Odnos cijena u 6 zemalja EZT je ovaj:

Zemlja	Cijena na veliko u DM/kg		% odnos margarin / maslac
	maslac	margarin	
Savezna Republika Njemačka	7,20	2,50	35
Holandija	4,40	1,60	36
Belgija	8,00	2,00—3,00	31
Luxembourg	6,70	2,00—3,00	37
Francuska	7,60	2,50	33
Italija	7,70	4,60	60

Prema tom odnosu trebalo bi da zemlje EZT usklade cijene margarinu, pa tako bi npr. cijenu holandskom margarinu trebalo povisiti od 1,60 na 2,43 DM. Budući da troškovi proizvodnje margarina neće se povisiti, to bi ta razlika od 2,43 — 1,60 = 86 pfeniga išla u korist unovčenja viškova maslaca.

Ova ideja, da se tereti margarin u korist maslaca, naišla je na proteste u prvom redu kod industrije margarina i saveza koji su s njome povezani. 3. XII 1962. ovom protestu industrije pridružile su se i organizacije potrošača EZT. Traži se od Ministarskog savjeta EZT da se ne prihvati odluka o povizivanju cijene životinjskih i biljnih masti, pa tako ni terećenje margarina u korist maslaca. Povišenjem cijene margarinu neće se bitno povisiti potrošnja maslaca i neće se s time riješiti pitanje viškova maslaca. Naprotiv takvom politikom u znatnoj mjeri bit će oštećeni potrošači, a to nije socijalno. To će biti i na štetu gospodarskih odnosa prema drugim državama.

S holandske strane ne osporava se da postoji odnos cijene između maslaca i margarina, ali ipak smatra se nerazumnim umjetno postaviti taj odnos. Ne bi se smjelo tražiti da se proizvođačima povisi cijena margarinu.

Savezni ministar poljoprivrede Schwarz se je također izjasnio protiv povezivanja cijene maslaca s margarinom. Naglasio je, da je već jednom potrebno riješiti pitanje mljekarske politike EZT, inače će doći do zapletaja. Preuranjeno je već sada misliti o čvrstom odnosu cijena maslac : margarin.

Francuski ministar poljoprivrede Edgar Pisani naveo je, da na unutrašnjem tržištu mlijeka ne postoji dovoljno mogućnosti da se riješi problem viškova maslaca. Zato ga valja vezati s tržištem masti.

Luxembourški ministar je najoštrije nastupio. Tražio je da se za finansiranje viškova mlijeka terete sve masti.

Predstavnik Belgije je naglasio da je potrebno najprije znati osnove buduće ukupne politike s mastima prije nego se postavi zajednička mljekarska politika. I talijanski predstavnik se je o tom tako izjasnio, i istaknuo da u jednoj zemlji repičino i maslinovo ulje isto tako vrijedi kao u drugoj margarin.

Zamjenik predsjednika EZT Manshold je bio vrlo suzdržljiv, ali je izjavio, da bi bilo vrlo vrijedno da postoje propisi za tržište s mastima, kako bi se riješilo pitanje viškova maslaca u zemljama EZT.

(Die Molkerei-Zeitung No. 2/1963.)

Iz domaće i strane štampe

Subvencioniranje cijene mlijeku proizvođačima u ZET — Prema predbježnim proračunavanjima iznosile su prošle godine subvencije cijene mlijeku proizvođačima u 6 zemalja ZET-a 1 i po milijarde dinara. Iako je god. 1962. ponuda

i potrošnja mlijeka i mlječnih proizvoda bila više podjednaka nego prošlih godina, jer se proizvodnja mlijeka zbog klimatskih uslova jedva nešto povećala subvencije za mlijeko su se neznatno smanjile.

Subvencija za mlijeko i mlječne proizvode u ZET (u mil. DM)

	Direktna subv.		troškovi skladišt.		subvencija kod izvoza		Ukupno	
	1961	1962	1961	1962	1961	1962	1961	1962
Belgija	38	45	3	3	40	25	85*)	80*)
Sav. Rep. Njemačka	625	740	15	20	—	—	640	760
Francuska	—	—	192	185	284	200	475	385
Italija	—	—	1	—	—	—	1	—
Luxembourg	11	11	—	—	—	—	11	11
Holandija	343	301	—	—	—	—	343	301
ZET ukupno:	1017	1097	211	208	324	225	1555	1537

*) uključivo subvencija potrošačima i za unapređenje tržišta; 1962. predbježno, djelomična procjena.

Kako se iz gornjeg prikaza vidi u god. 1962. od ukupnog iznosa 760 mil. DM (cca 49,5%) otpada na Saveznu Republiku Njemačku, 385 milijuna DM

(25%) na Francusku, 301 mil. (19,6%) na Holandiju, 80 mil. (5,7%) na Belgiju i 11 mil. (0,7%) na Luxembourg, dok Italija nije plaćala subvencije.